

GYÓGYSZERÉSZETTÖRTÉNETI KÖZLEMÉNYEK

Gyógyszerészet 45. 150–153. 2001.

A debreceni Baranyi per gyógyszerészeti vonatkozásai

Benkő Ferenc

Hajdú-Bihar megye debreceni levéltára Documenta Baranyiana [1] néven két vaskos kötetben őrzi a saját korában nagyhírű Baranyi-per, a Processus Baranyiana tanúvallomásait és egyéb bizonyítékait. Ezek az iratok jelentős irodalom- és gyógyszerésztörténeti értékkel bírnak.

Irodalomtörténeti érdekességük, hogy Jókai egyik kevésbé ismert, Debrecenben játszódó kuruc-kori regényének, az „Egetvivő asszonyszív”-nek [2] cselekményét belőlük merítette. A regényéhez csatolt jegyzetekben bőven közöl idézeteket is a per anyagából. Látna a föliánsokban a fontosabb részekenél a gyakori piros és kék aláhúzásokat, a késői kutatásban megerősödik a gyanú, hogy azok magától a nagy mesemondótól származnak. Többször beültött gumibélyegző tanúsítja, hogy a két könyv mielőtt a levéltárba került, Széll Farkas könyvtárának [3] tulajdona volt. Ő hívta fel Jókai figyelmét a történetre.

A *Baranyi-per* tulajdonképpen egy 1759-től 1788-ig húzódó birtokper, melynek tárgya a jelentős Baranyi vagyon öröklésében való részesedés. Az ügy számtalan egyházi és világi fórumot megjárt. Egyházi hatóságoknál a váradi püspöki consistóriumtól VI. Pius pápáig, világiaknál pedig a *Nemes Bihar Vármegye Generális Gyűlése*-től a budai Táblaig és II. József császárig mentek az igazság keresésében. A pert az öreg *Baranyi Miklós* helyett főleg veje, elsőszülött leányának, *Baranyi Erzsébetnek* férje, *Sinai Miklós*, a Kollégium tudós professzora vitte [4].

A per egészen rövid vázlatja a következő:

1705-ben II. Rákóczi Ferenc szabadságharca idején *Baranyi Miklós* gazdag és előkelő debreceni nemes úr, a Váradot blokád alá fogó *Palotsay* kuruc generális hadi commissionáriusa, feleségül vette *Ungvári Sámuel* gazdag debreceni kereskedő leányát, *Ungvári Katát*. A várat körülzáró hadak a püspöki (Biharpüspöki) sáncokban tartózkodtak. Ez a szálláshelye *Baranyi Miklósnak* is, mert neki kellett gondoskodni, mind hadbiztosnak, a hadak teljes ellátásáról, élelemről, borról, ruházatról, fizetésről [5, 6]. *Ungvári Kata* és *Baranyi Miklós* házasságából 1706. szept. 19-én *Miklós* nevű fiúk született. A gyerek törvényes származását azonban az *id. Baranyi* nem ismerte el, arra hivatkozva, hogy a fogantatás idején ő nem járt Debrecenben, hanem a püspöki hadaknál tartózkodott. Különböző köztudomás szerint felesége akkoriban viszonyt folytatott egy *Nempsovits János* nevű patikárius legény-nyel, akivel teátrális körülmények között rajta is kapták. Ezt a jelenetet valószínűleg *Miklós* anyja, özv. *Baranyi Györgyné* rendezte meg, aki közrendű menyét nem kedvelte. *Ungvári Katát* és *Nempsovits Jánost* börtönbe zárták és fővesztésre ítélték. A szigorú erkölcsű, kálvini Debrecenben akkor ez volt a házasságtörés büntetése. *Baranyi* bűnösségét nem sikerült bizonyítani, közben a gyermeke is megszületett és így kiszabadult. A patikus megvesztegette a porkolábot, megszökött a börtönből és

nyoma veszett. *Baranyi Miklós* áttért a katolikus hitre és így elválasztották a feleségétől és módjában volt újra nősülni. A *fiatal Baranyi* később felnövekedve, nemes ember letére szokatlan módon, *belépett a paplancsinálók céhébe*, és ezért *Paplanos Baranyi Miklósnak* hívták. A valódi leszármazás bizonyítására és így az örökségben való részesedés végett indította meg a pert *Paplanos Baranyi Miklós* és anyja.

A perből, illetve a *Documenta Baranyiana*ból értékes adatokat merithetünk *Kazay Sámuel* személyére és képet kapunk a XVIII. századi Debrecen gyógyszerészeinek és orvosainak működéséről és egymáshoz való viszonyáról.

Legelőször is innen ismerjük meg az első debreceni gyógyszerész nevét. *Nempsovits* (vagy *Nemsovits*) *János*-ról a nevéen kívül annyit tudunk, hogy *Patikárius Legény* volt a nemes város 1700–1701-ben alapított patikájában. Ha legény volt, kellett gazdájának, provisornak is lenni. Ennek személyéről azonban nem esik említés a perben.

A levéltári anyagban számos adatot találunk *Kazay Sámuelről*, a híres debreceni patikusról és még híresebb műgyűjtőről. *Kazay* személye úgy került ebbe a gyógyszerésztől látszólag távolálló perbe, hogy *Paplanos Baranyi Miklós* tanúja volt és Váradon mellette vallott. A hivatalos fórumok a továbbiakban az ő személyére, életkorára, pályájára, megbízhatóságára kerestek jó tanúkat. Így vallomásaikban Debrecen város vezető személyei: *Pándi Pál* és *Domokos Lajos*, mindketten főbírósgot viselt férfiak, *Weszprémi István* és *Hatvani István* jeles orvosok, *Cherny János* (?) *Kazay* alkalmazottja, patikájának provisorja és mások közlik értesüléseiket, véleményüket *Kazay* személyéről. A tanúk bőbeszédűen, a tárgytól elkalandozva vallanak. Emlegetik *Csáti Sámuel*t is, aki elődje volt *Kazay*nak a provisorásban és akinek az özvegyét, *Lévai Sárát* feleségül vette. A vallomásokból megélevenedik a patika élete. Az officinában vendégeket fogadnak: betér az orvos, ismerősökről mondanak véleményt, híreket közölnek [7, 8].

Az előző évben, 1771-ben felvett igen részletes és mindenre kiterjedő leltárból [8] képzeletben még a környezetet is tudjuk rekonstruálni. Weszprémi szerint az új patikát 1753-ban építették a Piac téren, mellette volt a pálinkafőző-ház. Bejáratát eresz védte. A belső ajtaja üvegezett, a patikusok elszámolásaiban gyakran szerepel a betört üvegezés javítása. A belső üvegajtót éjszakára megvasalt fatáblák védték. Az officina tágas, boltíves helyiség, melyet a mennyezetről lelógó misztikus ritkaságok díszítettek. Kókuszdiókat, strucctojást, őszalotok nagy csontjait, ritka formájú jávorszarvas agancsot említ a leltár. Nyitott polcokon és zárt szekrényekben, amelyeknek ajtaira képeket festettek, sorakozott fel a sok orvosság. A leltár az officinában 1240 tételt sorol fel, melyeket a fiókokban, üveg, agyag, ón és fa edényekben tartottak. Minden anyagról megmondja, hogy milyen fajta és árú edényben tárolják. Az üvegek és a kerámiák szépen marhahólyaggal voltak lekötvve. Külön, két drága, díszes edényben állt az értékes terjék. A festéssel és szerezsen figurával ékített munkaasztalon álltak a mérlegek, súlyok, a sok kő- és fémmozsár, melyeknek leírása a leltárban részletesen megtalálható. Az asztal mellett fatökén külön még óriási rézmozsár díszlett. Az asztalban tartották a leggyakoribb teákat, viaszokat, flastromokat. A leltárból még az is kitűnik, hogy kis bögrékben már előre *kiszertelt kenőcsök* is voltak. A szomszéd laboratóriumban, melynek gazdag felszerelése szintén pontosan fel van véve, gőzölögtek a desztillálók, folyt a serény munka. Minden otthon készült. A *compositák* száma óriási volt és mindegyik sok alkatrészt tartalmazott. Hatalmas mozsarakban nagy csattogással egész napon át törte a törő a sok vegetábiát.

Több kutató szorgos munkásságának ellenére Kazay életének vannak tisztázatlan pontjai. Pontos születési helye és ideje nincs megnyugtatóan tisztázva. Többen tudni vélik, hogy zalai származású. *Cherny Jánosnak*, provisorának és bizalmasának maga azt mondta, hogy Komáromban született 1711-ben. A kihallgatott tanúk Kazay életkorát 40 és 60 év között becsülik és állításuk bizonyítására mindnyájan igyekeznek valami támpontot találni. Legtöbben a kollégiumi beiratkozását, vagy esetleg, mint tanuló társukat emlegetik, de mindenki az emlékezetére van utalva. Biztos és bizonyítható adat, hogy a Kollégiumban 1748. május 24-én subscribált, azaz írta alá a Kollégium törvényeit [9].

Domokos Lajos 1772-ben a város első jegyzője (PRIMARIUS NOTARIUS) *Komáromi György* szenátorral kíratta a hivatalos iratokból, hogy „*Kazay Sámuel Uram Patikárius Inassá lett 13. Junij 1750. Felszabadult anno 1753. Patikárius legénységét kezdette Die 1-a Novembris 1753. Legénykedett 1754.dik esztendőnek végéig Anno 1755 die 1-a Aprilis kezdődött Patikáriusi vagy Provisori fizetése.*”

Feltűnő *Kazay* irodalmi működésének a teljes hiánya. A kor debreceni szellemi nagyságai közül szinte mindenki folytatott valamilyen irodalmi tevékenységet. Környezetének tagjai a neves orvosok *Csapó, Weszprémi, Hatvani* többnyire teológiai művek fordításával kezdték, majd orvosi, természettudományi könyveket írtak, fordítottak,

sőt volt, aki még a költészettel is próbálkozott (*Weszprémi*). *Kazay*, aki a híradások szerint egész életét olvasással, könyvgyűjtéssel, régészettel töltötte, a hivatalos iratokon kívül a maga kedvére egy szót sem írt volna le?

Kazay szívesen és dicsekedve emlegette itáliai útját. A tanúvallomásokban erről is szó esik. *Cherny János* provisor gazdájától hallotta, hogy az 1739–40-ben járt Firenzében, Mantuában, Sienában, tehát az akkor osztrák impérium alatt álló területeken. Bizonyítékul két olyan katonatisztet említ, akivel *Kazay* előbb Itáliában, majd később Debrecenben találkozott. Kihallgatásakor *Hatvani* ezt az utat kétségbevonja, azt meg különösen, hogy *Kazay* Olaszországban végzett volna. *Cherny* akkor 1772-ben a tanúvallomás idején már a harmadik éve alkalmazottja *Kazay*nak, tehát függő viszonyban áll vele. Ebben az időben dönt el, hogy három vevő közül negyedévi részletfizetésre *Kazay* végleges birtokába kerül a patika, tehát érdekében állott *Cherny*nek a főnöke szája íze szerint vallani, amit meg is tett, mert igen bőven dicsérte és minden tekintetben a legelőnyösebben állította be.

Egy másik tanú, *Forró István* özvegye, *Maróthy Mária* [11], aki 1747-ben szállásadója volt *Kazay*nak és ugyanakkor *asztalt is tartott neki*, úgy nyilatkozik, hogy dicsékvő, bő beszédű embernek tartja és jobb volna, ha olyanokról nem szólna, amit nem tud biztosan állítani.

Ugyanez a véleménye *nemes Vecsei János* [12] tanúnak is. Bőbeszédű ember. Sokszor a fele is elég volna, amit szokott mondani és maga felől dicsekedni.

Ezzel szemben *Cherny* [13] szerint feltétlenül igazmondó jó indulatú. Mindenkinek őszintén megmondja a véleményét „*Az Szegény Embereken, kiváltképpen a Betegeken könyörülő és szánakozó. A kiket halálra kivisznek, azokat a nagy szánakozás miatt még csak meg sem nézhető.*” Úgy véli, hogy igazmondása és szótartása miatt sok a titkos ellensége, de ő ezekkel nem törődik. Nagy tudása és válogatott könyvtára miatt nagyra tartotta őt *Dr. Vécsey József* a királyi biztos, de *Orosz páter* a piarista provinciális éppúgy becsüli, mint a protestáns lelkészek és rectorok. Sőt, gyűjteményei miatt gyakran látogatják az erdélyi és magyarországi mágnások is.

A Documenta Baranyianának orvos- és gyógyszerész-történeti szempontból azok a legértékesebb adatai, melyek a korabeli gyógymódokra, gyógyszerekre vonatkoznak. Hasonlóan érdekes az a kép, melyet a városi főorvosoknak (*physicus ordinarius*), mint a város alkalmazottainak és a szintén városi szolgálatban álló patikavezetők (provisor) egymás közötti viszonyáról és a betegek körüli tevékenységéről mutat.

Sorra véve: *Doctor Hatvani István* úgy emlékezik, hogy amikor Debrecenbe jött a külországi akadémiákról, 1749-ben, úgy ő, mint az akkor még életben lévő *Buzinkay György*, városi főorvos sokszor igénybe vette *Kazay* segítségét a chyrurgusi munkák elvégzésére, borogatások, meleg borogatások alkalmazására, csőrök beadására [15, 16]. Az is megesett, hogy amikor az „*Úri Rendek*” körül nagyon el volt foglalva, a rendelt gyógyszer betegeinek a patikussal küldötte el, hogy az a laxatívum vagy a hideglelés ellen való orvosságot a kellő időben adja be. Sőt, leküldte olyankor is, amikor valakinek vesze-

delmesen elindult az orra vére, hogy vigyázzon reá. Más esetben ügyeljen arra, hogy a beteg ne szedje le a kötelesséit. Hangsúlyozza azonban, hogy a patikus első kötelessége a receptek elkészítése és ez csak másodrendű feladat, ami a gyógyszerkészítés rovására nem mehet. Hatvani arról is tud, hogy Kazay a múlt évben (1771) *Báró Vécsey Józsefnél „mint Patikárius szolgált a Doctorok mellett”* Vécsey betegen érkezett Debrecenbe és emiatt állandóan gyógykezelésben részesült [17].

Ebben a korban a doktorok működése a diagnózis megállapításából, a gyógykezelés elrendeléséből és a végtelenül hosszadalmas receptek megírásából állott.

A beteg körüli fizikai teendőket a sebész-borbély, a chirurgus, esetleg bába látta el. A tanúvallomásokból kitűnik az is, hogy előkelőbb betegeknek a patikárius közreműködését is igénybe vették. Így *kezelte Vécseyt* hosszas betegsége alatt Kazay és vált közben a királyi biztoshoz bízalmas emberévé. Cherny szerint Vécsey olyan jó véleményekkel volt a Kazay tudásáról, hogy még a betegek gyógyítását is megengedte volna neki. De Kazay, esküjére hivatkozva a patikában nem „*curált*” (gyógyított) és nem élt Vécsey engedélyével. Azt azonban bevallja, hogy a patikában a hozzá forduló civiseknek ad orvosi tanácsokat és fel is írja a szereket *praescribál*. Cherny azt is elmondja vallomása folyamán, hogy Kazay nagy orvosi tudása volt az oka annak, hogy Hatvani nem kedvelte. Ha szabadon gyógyíthat, akkor mindenki, az egész Debrecen hozzá járt volna. Kazay egyszer azt is közölte bizalmasan Chernyvel, hogy tudja, mindenki becsüli őt „*Doctor és Professor Hatvani Uramon kívül a ki bizonyos okokra nézve, titkos és háta megé nagy ellensége.*” Talán a közöttük lévő ellentét volt az oka, hogy alig nyitotta meg 1772-ben *Zeiningert* a második debreceni patikát, az *Arany Egyszarvú-t*, laboratóiós könyvében [18] már ott látjuk a „*D. D. Hatvani*” (Domini Doctoris Hatvani) megjegyzést. A készítmények tehát Hatvani előírata szerint készültek. Feltételezhetőleg oda küldötte a betegeit.

A perben egy másik neves beteg, a történetünkben említett Baranyi Miklós gyógykezeléséről is esik említés. Cherny mondja el azt is, hogy egyszer csak jön Kazayhoz *Doctor Buzinkai úr, a kinek is kedves komája volt ő kegyelme*, hogy jöjjön hamar vele, mert ismét megütötte Baranyi Miklóst a „*gutta*” (sic!), de hozzon magával *Epispasticum Boerhaavianumot* is. Kazay előbb megcsinálta a tapaszt [19] és úgy mentek el együtt gyógyítani a közelben lakó Baranyi Miklóst. Kazay azután Buzinkai utasítása szerint a tapaszt a beteg tenyerére, térdhajlatára és lábára applikálta [20].

Szintén Buzinkai rendeletéből klistélyozni is eljárt Baranyihoz Buzinkai. A patika leltárából tudjuk [21], hogy az officinában 21 klistélyfeeskendő volt. Ebből arra lehet következtetni, hogy nemcsak maga a patikárius járt el klistélyozni az előkelőbb paciensekhez, hanem segédei is üzték az akkor oly divatos gyógymódot [22].

A fentebbi példából levonhatjuk a következtetést. A XVIII. századvégi Debrecenben, amikor a patika még városi tulajdonban volt, a foglalkozások nem különültek el teljesen. Az orvosnak rendelkezési joga volt a patikus fölötte. Ezt mondja erről a perben *Pándi Pál* főbíró: „*Doctor*

Buzinkai Uram mint a Nemes Város akkori Phisicussa, és Patikájának Inspector a küldhette Kazay Sámuel Uramat vagy vihette magával némelly Patiensekhez, hogy a praescribált és el készült Orvosságokat vigye azokhoz és mutogassa meg miképpen kell azokkal élni a Doctoroknak rendeléséhez képest [23].

IRODALOM ÉS JEGYZETEK

1. Documenta Baranyiana Hajdú-Bihar Megyei Levéltár IV.A.6/d 204 és 205 sz. Röviden: Doc. Barany. – 2. Jókai Mór: *Égetvivő asszonyszy* – Történelmi regény, 1902. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1974. – 3. Széll Farkas (Hódmezővásárhely, 1844. ápr. 28. – Bp., 1909. dec. 17.) bíró, jogi író és történész. (Előbb megyei, majd bírósági szolgálatot teljesített, 1882–91 között: bp-i ítélőtáblai bíró. Utóbb debreceni ítélőtáblai tanácselnök [1891–1907]). Neves régiség és könyvgyűjtő. Szépirodalmi tevékenysége mellett jogtörténeti kutatásokkal is foglalkozott. F.M. – Testi büntetések a Debrecen város régi jogában (Debrecen, 1903); Debrecen város történetének egykorú verses leírása (Bp., 1943) stb. – Magyar Életrajzi Lexikon. Akadémiai Kiadó, Budapest 1969. 741. old. – 4. *Égetvivő Asszonyszy* 250–266 old. – 5. „*mely Püspökiben való szállások a végre való volt, hogy a váradi várat a benne lévő Miltitával szorongassák.*” – 6. „*az hadaknak Husrid, Kenyerről, Borról Ruházatról, fizetésről minden nemű szükségéről rendelkezket tegyen.*” Doc. Barany. 62. old. – 7. *Bejűntek a patikába Miltoságos Consiliarius Nitzky Simon Úr, doctor Westprémi úr, Vörös Mihály a kalmár, Margittai István Typographus, és Czeglédi Sándor.* – 8. *Ez a Czeglédi Sándor „midőn a múlt 1771-ik esztendőben Augusztus havában, a felséges Királyi Comissio parancsollattából az Inventatio volt a Patikában, tehát ő kegyelme a titult Apothecarius úr részére írta az Inventatiót. Csátiné szavaival élve «szavahiheletlen, s hazudozó Ember lett légyen»”* Docum. Barany. 289. old. – *Az említett Inventatio A. br. Vécsey József királyi biztos által elrendelt leltározás volt a patika értékének megállapítása és eladása céljából. Innen derül ki, hogy a városban közismert, jelentős és számon tartott esemény volt a leltározás. A leltár jelenleg a Hajdú-Bihar megyei Levéltár tulajdona. „Inventarium Apothecae Liberae Reg. Civitatis Debrecen de Anno 1771.” címen. Jelzése: IV. A. 1013/A/b.24–26. Ugyanítt a leltár kivonatos kópiája is, amely csupán a gyógyszereket tartalmazza alfabetikus sorrendben. Jelzése: IV. A. 1001/4 No 52 (Feldolgozásom alatt).* – 9. Hatvani István tanú a Docum. Barany. 153. old. – 10. Domokos Lajos tanú a Docum. Barany. 155. old. – 11. Docum. Baranyiana 178. old. – 12. Docum. Baranyiana 176. old. – 13. Cherny János tanú Docum. Baranyiana 297–309. old. – 14. „*Buzinkai György orvostudor, Debrecen főorvosa, B. Mihály gyulafehérvári tanár unokája, szül. a XVIII. század elején Nagybányán; tanult a marosvásárhelyi kollégiumban – Brémában, Leydenben és Amsterdamban tanulta az orvosi tudományokat. Haza érkezvén, 1737-ben Debrecen város rendes orvosává neveztetett ki. Meghalt Debrecenben 1768. március 17-én.*” Szinnyci J. *Magyar írók élete és munkái*, Budapest, 1891. – 15. „*sokszor adhibeálták Kazai Uramat ad Opera chyrgiæ, a Patiensek körül; úgymint ad fomenta, cataplasmata, sv. clysmata vel Enemata adhibena.*” Docum Baranyiana 154. old. Hatvani István vallomása. – 16. *fomentum = enyhítő orvosság, párlás (Páris-Pápai); fomentum = meleg borogatás (dr Barts József: Orvos-Gyógyszerészeti műszótár, Budapest 1884 – Röviden: Barts) cataplasma = ires ruha (Páris-Pápainál) = borogatás (Bartsnál); clysmata = allóvet, „Régi értelemben minden folyadék, mellyel sebet tisztítottak.” Barts; enema, több. enemata = az allóvet, a csőre (Barts). Balogh Kálmán a magyar gyógyszerkönyv kommentárja (Budapest, 1879) szerint a Brit Gykv-ben hivatalos volt az Enema assa foetidæ, E. aloes socotrinae, E. magnesissae sulatis és az E. tabaci.* – 17. „*Báró Vécsey Józsefet 1770. július 12-én nevezte ki Mária Terézia Debrecen város királyi biztosává és augusztus 7-én már meg is érkezett Debrecenbe. „...intézkedései nehéz körülmények között születtek meg. Ő maga súlyos betegségben szenvedett, a szenátusi ülésüket többször betegsége körül, szálláshelyén kellett megtartani, mint 1771. november 19.-én és máskor.” ...Vécsey haláláról 1772. április 21-én értesítette a szepesi kamara Gyebrecen. Komoróczy György: a királyi biztosság és a debreceni királyi biztosságok 1778-ig. Hajdú-Bihar megyei levéltár évkönyve I. Debrecen, 1974. 77. old. – 18. Liber In quem omnes tam Simplices quam Compositi Defectus a tempore erectionis Apothecae ad Aureum Unicornu Debreczini utpote ab Anno 1772º et*

Sequentibus Annis inscribendi sunt, A Déri Múzeum tulajdona. A megnevezése szerint hiány-, defectus könyv a mai gyógyszerészeti terminológia szerint a „Laborációs napló”-nak felel meg. – 19. Epispasticum Boerhavianum = Boerhave (1668–1738) szítató szere. Epispasticum fordítása Pápai-Páriz szerint szítató orvosság. Összetételét schol sem találtam. Minden bizonnyal az akkor előszeretettel alkalmazott bőrvörösítő, vagy hólyaghúzó, tulajdonképpen vérelvonást célzó tapaszok egyike lehetett. Előírata nem található a gyógyszerészeti birtokában lévő 1729-es Dispensatorium Viennenseben, sem a későbbi Disp. Pragenseben, a Disp. Borusso-Brandenburgicában. Nem szerepel az ára az

1745-ös Torkos-féle Taxa Posoniensisben sem. – 20. Eredeti szöveg szerint: „ad volam, ad poplitem et ad plantam” – 21. Inventárban (8. sz. jegyz.): Instrumenta utensilia in Officina servari solita – 23. sz. tétel alatt: Siringae pro Cristiris Nro 21. – 22. A gyógyszerészeknek 1788-ban megtiltották, hogy bcöntéseket végezzenek. (Linzbauer III. 1. k. 507. old. 1175 – 23. Pándi Pál főbíró, tanú Docum. Barany. 157. old.

F. Benkő: *The Pharmaceutical side of the Baranyai trial in Debrecen.*

A szerző címe: Derecske, Rákóczi u. 10. – 4130

EGÉSZSÉGVÉDELEMBEN JÁRTAS SZAKEMBEREK

FIGYELMÉBE!

A HERBÁRIA GYÓGYNÖVÉNYFELDOLGOZÓ ÉS

KERESKEDELMI RT.

budapesti és vidéki nagyvárosokban működő üzleteihez

(vállalkozó) **üzemeltetőket keres!!!**

Jelige: „Siker, egészség, lehetőség 2001”

Levélcím: 1553 Budapest, Pf. 63.